

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2008. gada 10. aprīlī*

Lieta C-412/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Oberlandesgericht Stuttgart* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 2. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 10. oktobrī, tiesvedībā

Annelore Hamilton

pret

Volksbank Filder eG.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši A. Ticano [*A. Tizzano*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents) un E. Levits,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 20. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Hamiltones vārdā — K. O. Knops [*K.-O. Knops*], *Rechtsanwalt*,

— *Volksbank Filder eG* vārdā — M. Zigmans [*M. Siegmann*] un J. Hēgers [*J. Höger*],
Rechtsanwälte,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un A. Ginters [*A. Günther*],
pārstāvji,

— Polijas valdības vārdā — E. Osņecka-Tamecka [*E. Ośniecka-Tamecka*], pārstāve,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. Aresu [*A. Aresu*] un F. Kreišics [*V. Kreuschitz*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2007. gada 21. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1985. gada 20. decembra Direktīvu 85/577/EEK par patērētāja aizsardzību attiecībā uz līgumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām (OV L 372, 31. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva par sliekšņa darījumiem”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedības ietvaros starp Hamiltoni [*Hamilton*] un *Volksbank Filder eG* (turpmāk tekstā — “*Volksbank*”) par lūgumu atcelt aizdevuma līgumu un atmaksāt samaksātos procentus.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

- 3 Direktīvas par sliekšņa darījumiem ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

“[...] ārpus tirgotāja uzņēmuma telpām noslēgto līgumu īpatnība ir tāda, ka parasti tirgotājs pats uzsāk līguma apspriešanu, kam patērētājs nav gatavs vai ko tas negaida;

[..] patērētājam bieži nav iespējas salīdzināt piedāvājuma kvalitāti un cenu ar citiem piedāvājumiem; [..] šis pārsteiguma faktors pārsvarā pastāv ne vien tirdzniecības aģentu slēgtajos līgumos, bet arī citu formu līgumos, kas noslēgti ar tirgotāju ārpus tā uzņēmuma telpām.”

4 Saskaņā ar šīs direktīvas piekto apsvērumu:

“[..] jānodrošina patērētājam atteikuma tiesības vismaz septiņas dienas, lai dotu viņam iespēju izvērtēt saistības, kas izriet no līguma.”

5 Minētās direktīvas 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva attiecas uz līgumiem, saskaņā ar kuriem tirgotājs patērētājam piegādā preces vai sniedz pakalpojumus un kurus noslēdz:

[..]

— tirgotāja veikta apmeklējuma laikā:

i) patērētāja mājās [..];

[..],

ja apmeklējums nenotiek pēc patērētāja izteikta pieprasījuma.”

6 Šīs pašas direktīvas 4. pantā ir noteikts:

“Darījumos, uz kuriem attiecas 1. pants, tirgotājiem ir jādod patērētājiem rakstveida paziņojums par to atteikuma tiesībām 5. pantā noteiktajā laikā, paziņojumā norādot tās personas vārdu un adresi, pret kuru šādas tiesības var izmantot.

Šādu paziņojumu datē un tajā norāda ziņas, pēc kurām var identificēt līgumu. To nodod patērētājam:

a) gadījumā, kas paredzēts 1. panta 1. punktā — līguma noslēgšanas laikā;

[..]

Dalībvalstis nodrošina, lai to valstu tiesību aktos būtu paredzēti attiecīgi patērētāju tiesību aizsardzības pasākumi tajos gadījumos, kad šajā pantā minētā informācija nav sniegta.”

7 Direktīvas par sliekšņa darījumiem 5. pantā ir noteikts:

“1. Patērētājam ir tiesības ne mazāk kā septiņu dienu laikā no dienas, kad patērētājs saņēmis 4. pantā minēto paziņojumu, atteikties no darījuma saistībām, saskaņā ar valsts tiesību aktos noteikto procedūru, nosūtot paziņojumu. [..]

2. Paziņojuma nosūtīšana atbrīvo patērētāju no jebkādam saistībām, kas izriet no izbeigtā līguma.”

8 Saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantu:

“Ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības, šāda atteikuma likumīgo spēku nosaka valsts tiesību akti, jo īpaši tie, kas attiecas uz maksājumu atlīdzību par piegādātām precēm un pakalpojumiem un uz saņemto preču atdošanu atpakaļ.”

9 Šīs pašas direktīvas 8. pantā ir noteikts:

“Šī direktīva neliedz dalībvalstīm pieņemt vai saglabāt spēkā labvēlīgākus patērētāju aizsardzības noteikumus jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.”

Valsts tiesiskais regulējums

- 10 1986. gada 16. janvāra Likuma par ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu darījumu un līdzīgu darījumu atcelšanu (*Gesetz über den Widerruf von Haustürgeschäften und ähnlichen Geschäften*, *BGBI.* I, 1986, 122. lpp.) 2. panta 1. punkta ceturtajā teikumā, redakcijā, kas piemērojama pamata lietā, bija noteikts:

“Ja šāda informācija nav paziņota, tad patērētāja atteikuma tiesības [*Widerruf*] beidzas tikai vienu mēnesi pēc tam, kad abas puses ir pilnībā izpildījušas saistības.”

- 11 Piemērojot šo tiesību normu, maldīgas informācijas sniegšana jāuzskata par informācijas neesamību.

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

- 12 1992. gada 17. novembrī Hamiltone savā dzīvesvietā parakstīja aizdevuma līgumu ar banku, kuras tiesības ir pārņēmusi *Volksbank*, lai finansētu nekustamo īpašumu fonda akciju iegādi (turpmāk tekstā — “attiecīgais aizdevuma līgums”).

- 13 Šajā līgumā saskaņā ar 1990. gada 17. decembra Patērētāju kreditēšanas likumu (*Verbraucherkreditgesetz*) (*BGBI.* I, 1990, 2840. lpp.) bija ietverta informācija par atteikuma tiesībām, saskaņā ar kuru “ja aizņēmējs ir saņēmis aizdevumu, tad atteikums nav uzskatāms par notikušu, ja viņš aizdevumu neatmaksā divu nedēļu laikā vai nu pēc paziņojuma par atteikumu, vai pēc aizdevuma izmaksas”.
- 14 1992. gada 16. decembrī bankas, kuras tiesības ir pārņēmusi *Volksbank*, darbinieki parakstīja minēto līgumu un banka pārskaitīja aizdevuma summu Hamiltonei, kas, savukārt, sāka maksāt šī aizdevuma procentus.
- 15 Tā kā sabiedrība, kas vadīja nekustamo īpašumu fondu, kura akcijas Hamiltone bija iegādājusies, 1997. gadā tika atzīta par maksātnespējīgu, ikmēneša maksājumi no šī fonda, kuri sedza būtisku procentu daļu, kas bija jāmaksā par attiecīgo aizdevuma līgumu, ievērojami samazinājās. Tādēļ Hamiltone nolēma veikt pārkreditēšanu, noslēdzot uzkrājuma būvniecības līgumu un saņemot pagaidu aizdevumu, kā rezultātā līdz 1998. gada aprīļa beigām viņa bija pilnībā atmaksājusi aizdevumu bankai, kuras tiesības ir pārņēmusi *Volksbank*, kas tā rezultātā atdeva sākotnējā aizdevuma nodrošinājumu.
- 16 2002. gada 16. maijā Hamiltone, pamatojoties uz 2001. gada 13. decembra spriedumu lietā C-481/99 *Heininger* (*Recueil*, I-9945. lpp.), atcēla attiecīgo aizdevuma līgumu.
- 17 2004. gada 27. decembrī Hamiltone cēla prasību pret *Volksbank*, lai, pirmkārt, panāktu procentu, kas tika samaksāti par attiecīgo aizdevuma līgumu, kā arī aizdevuma summas, kas tika piešķirta šī līguma ietvaros, atmaksu un, otrkārt, kompensāciju par uzkrājuma būvniecības sabiedrībai, ar kuru viņa bija noslēgusi līgumu, samaksājamiem procentiem.

18 *Oberlandesgericht Stuttgart* (Štutgartes Federālās zemes Augstākā tiesa) uzskata, ka attiecīgais aizdevuma līgums ietilpst Direktīvas par sliekšņa darījumiem 1. panta 1. punkta otrā ievilkuma i) daļas piemērošanas jomā, jo Hamiltone to ir apspriedusi un noslēgusi savā dzīvesvietā.

19 Tomēr *Oberlandesgericht Stuttgart* vaicā, vai likuma par ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu darījumu un līdzīgu darījumu atcelšanu 2. panta 1. punkta ceturtnā teikuma nosacījumi var tikt uzskatīti par “patērētāju tiesību aizsardzības pasākumiem”, jo tie pamata lietā minētajā gadījumā paredz ierobežot atteikuma tiesības.

20 Šādos apstākļos *Oberlandesgericht Stuttgart* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Direktīvas par sliekšņa darījumiem] 4. panta pirmā daļa un 5. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka valsts likumdevējs ir tiesīgs ierobežot laikā ar šīs direktīvas 5. pantu piešķirtās atteikuma tiesības, lai gan ir bijusi maldīga paziņojuma sniegšana patērētājam, nosakot, ka mēnesi pēc pilnīgas abu pušu līgumsaistību izpildes šīs tiesības zaudē spēku?”

Ja Tiesa uz pirmo prejudiciālo jautājumu atbild noliedzoši:

2) Vai [Direktīva par sliekšņa darījumiem] ir jāinterpretē tādējādi, ka patērētājs — it īpaši pēc līguma izpildes — nevar zaudēt atteikuma tiesības, ja viņam nav sniegts paziņojums saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta pirmo daļu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- 21 *Volksbank* apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, jo tā uzskata, ka attiecīgais aizdevuma līgums nav ticis noslēgts sliekšņa darījuma ietvaros. Tā norāda, ka līdz ar to uzdotie jautājumi ir hipotētiski.
- 22 Eiropas Kopienu Komisija turpretī uzskata, ka ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa tiek aicināta izvērtēt, vai pēc tam, kad *Hamilton* atcēla attiecīgo aizdevuma līgumu, veicot priekšlaicīgu aizņēmuma atmaksu, ir iespējama jauna šī līguma atcelšana. Komisija šajā sakarā precizē, īpaši atsaucoties attiecīgi uz 35. punktu un 69.–70. punktu iepriekš minētajā spriedumā lietā *Heininger* un 2005. gada 25. oktobra spriedumā lietā *C-350/03 Schulte* (Krājums, I-9215. lpp.), kā arī uz lēmuma uzdot prejudiciālu jautājumu 34. punktu, ka, ja hipotekārā kredīta līguma atcelšana ietilpst Direktīvas par sliekšņa darījumiem piemērošanas jomā, šīs atcelšanas sekas, savukārt, skar valsts tiesības, kas tomēr, cik vien tas ir iespējams, ir jāinterpretē atbilstoši minētās direktīvas tekstam un mērķim. Līdz ar to Komisija uzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.
- 23 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka tikai valsts tiesa, kura iztiesā prāvu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, var noteikt, ņemot vērā lietas īpatnības, cik nepieciešams ir prejudiciālais nolēmums šīs tiesas sprieduma taisīšanai un cik nozīmīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tomēr Tiesa nevar pieņemt nolēmumu par

valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu, ja ir acīmredzami skaidrs, ka šīs tiesas pieprasītajai Kopienų tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas īstenajiem apstākļiem vai priekšmetu vai ja problēmai ir hipotētisks raksturs (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Schulte*, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Tomēr, pirmkārt, tā kā prejudiciālie jautājumi šīs lietas ietvaros attiecas uz Direktīvas par sliekšņa darījumiem interpretāciju un, otrkārt, kā tas tika atgādināts šī sprieduma 18. punktā, attiecīgais aizdevuma līgums ietilpst minētās direktīvas 1. panta 1. punkta otrā ievilkuma i) daļas piemērošanas jomā, nav iespējams atzīt, ka minētie jautājumi ir acīmredzami hipotētiski vai ka tiem nav sakara ar pamata prāvas īstenajiem apstākļiem vai priekšmetu.

25 Tātad ir jāsecina, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

Tiesai iesniegtie apsvērumi

26 Hamiltone norāda, ka patērētājs, kurš nav saņēmis pareizu informāciju par savām atteikuma tiesībām, neuzzina par tām nedz pilnībā izpildot savas saistības, nedz izbeidzoties viena mēneša termiņam pēc tam. Līdz ar to pamata lietā piemērojamais

valsts tiesiskais regulējums nav uzskatāms par attiecīgu patērētāju tiesību aizsardzības pasākumu. Viņa piebilst, ka Direktīvā par sliekšņa darījumiem noteikts, ka tirgotājam jāinformē patērētājs par viņa atteikuma tiesībām un ka minētās direktīvas 5. panta 1. punktā noteikto vismaz septiņu dienu termiņu sāk skaitīt tikai sākot no brīža, kad patērētājs no tirgotāja ir saņēmis informāciju par šīm tiesībām.

27 *Volksbank* norāda, ka attiecīgi patērētāju tiesību aizsardzības pasākumi saskaņā ar Direktīvas par sliekšņa darījumiem 4. panta trešo daļu ir tie, kas spēj pasargāt patērētāju no riskiem, kas saistīti ar finanšu kapitāla ieguldījumiem, neatkarīgi no līguma, kas noslēgts sliekšņa darījuma ietvaros, atcelšanas.

28 Jebkurā gadījumā *Volksbank* norāda, ka, pirmkārt, iepriekš minētais spriedums lietā *Heininger* attiecas uz hipotekārā kredīta līgumiem, nevis uz tādiem aizdevuma līgumiem kā pamata lietā minētais un, otrkārt, atteikuma tiesību izmantošanas termiņš pamata lietā tiek skaitīts, sākot no pilnīga attiecīgā aizdevuma līguma izpildīšanas, nevis no tā noslēgšanas, kā tas bija lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums.

29 Vācijas valdība norāda, pirmkārt, ka, ja pamata lietā minētās līgumsaistības, kas ilga gandrīz sešus gadus, tika pareizi izpildītas, tirgotājs varēja uzskatīt, ka, beidzoties līguma darbībai un paejot vienam mēnesim pēc šīs darbības beigām, šīs saistības vairs nevar tikt apstrīdētas. Otrkārt, pamata lietā piemērojami valsts tiesību akti sniedz patērētājam pietiekamu laiku — visa līguma darbības laikā, kā arī mēnesi pēc līguma pilnīgas izpildes —, lai tas varētu lemt par līguma, kas noslēgts sliekšņa darījuma ietvaros, atcelšanu. Turklāt šo atteikuma tiesību ierobežošana laikā ir noteikta arī vairākās citās direktīvās, kuru mērķis ir patērētāju aizsardzība.

- 30 Polijas valdība norāda, ka atteikuma tiesību ierobežošana laikā tādu līgumu gadījumā, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām, par spīti informācijas neesamībai vai nepilnīgas informācijas sniegšanai par šo tiesību izmantošanu, principā nav pretrunā Direktīvai par sliekšņa darījumiem. Tomēr šāds ierobežojums ir jāpielāgo tādā veidā, kas ļauj patērētājam uzzināt par savām tiesībām, izmantojot citu, nevis tirgotāja sniegto informāciju. Minētā valdība uzskata, ka šis ierobežojums, kas attiecas arī uz laikposma noteikšanu, kurā var tikt izmantotas atteikuma tiesības, saskaņā ar Direktīvas par sliekšņa darījumiem 4. panta trešo daļu jānosaka katras dalībvalsts tiesību aktos.
- 31 Komisija pēc būtības norāda, ka, ja saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā *Heininger* atteikuma tiesības nevar ierobežot laikā, skaitot no līguma noslēgšanas, pamata lietā piemērojama tiesiskais regulējums turpretī paredz šo tiesību ierobežošānu laikā, sākot no minētā līguma pilnīgas izpildes.

Tiesas atbilde

- 32 Vispirms jānorāda, ka Direktīvas par sliekšņa darījumiem galvenais mērķis ir aizsargāt patērētāju pret riskiem, kas izriet no īpašajiem apstākļiem, kuri ir saistīti ar līgumu noslēgšanu ārpus uzņēmuma telpām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Schulte*, 66. punkts).
- 33 Turklāt Direktīvas par sliekšņa darījumiem piektajā apsvērumā ir noteikts, ka patērētājam atteikuma tiesības jānodrošina vismaz septiņas dienas, lai dotu viņam iespēju izvērtēt saistības, kas izriet no līguma. To, ka minimālais septiņu dienu termiņš jāsa-

skaitīt no brīža, kad patērētājs no tirgotāja ir saņēmis informāciju par šīm tiesībām, pamato apstākļi, ka gadījumā, ja patērētājs nezina par atteikuma tiesībām, viņš šīs tiesības nevar izmantot (iepriekš minētais spriedums lietā *Heininger*, 45. punkts).

34 Tomēr jānorāda, pirmkārt, ka atbilstoši iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm *Hamilton* no *Volksbank* bija saņēmusi maldīgu informāciju par attiecīgā aizdevuma līguma atcelšanas tiesībām, kā rezultātā, kā tas izriet no viņas rakstveida apsvērumiem, viņai tika liegta iespēja izmantot šīs tiesības un, otrkārt, pamata lietas dalībnieki minēto līgumu bija pilnībā izpildījuši.

35 Kā ģenerāladvokāts norāda secinājumu 18. un 19. punktā, patērētājam rakstveidā sniegta maldīga informācija par viņa atteikuma tiesību izmantošanu ir jāpielīdzina informācijas neesamībai, jo abos gadījumos patērētājs tiek vienādi maldināts par atteikuma tiesību izmantošanu.

36 Šādos gadījumos Direktīvas par sliekšņa darījumiem 4. panta trešajā daļā ir noteikts, ka “dalībvalstis nodrošina, lai to valstu tiesību aktos būtu paredzēti attiecīgi patērētāju tiesību aizsardzības pasākumi”.

37 Līdz ar to pamata lietas ietvaros rodas jautājums, vai pasākums, saskaņā ar kuru minētās direktīvas 5. panta 1. punktā noteiktās atteikuma tiesības zaudē spēku mēnesi pēc tam, kad puses ir pilnībā izpildījušas saistības, kas izriet no ilgtermiņa aizdevuma līguma, ja patērētājs ir saņēmis maldīgu informāciju par šo tiesību izmantošanu, tomēr var tikt uzskatīts par attiecīgu patērētāju tiesību aizsardzības pasākumu šīs pašas direktīvas 4. panta trešās daļas izpratnē.

- 38 Šajā sakarā jānorāda, ka jēdziens “attiecīgi patērētāju tiesību aizsardzības pasākumi”, uz kuru ir atsauce Direktīvas par sliekšņa darījumiem 4. panta trešajā daļā, norāda, ka Kapienu likumdevējs ir vēlējies šiem pasākumiem piešķirt vienādu piemērojamību Kapienu limenī.
- 39 Turklāt šīs tiesību normas ietvaros jēdziens “attiecīgi” norāda, ka minēto pasākumu mērķis nav pilnīga patērētāju aizsardzība. Rīcības brīvība, kas piemīt dalībvalstīm, jāizmanto gan atbilstoši Direktīvas par sliekšņa darījumiem galvenajam mērķim, gan atbilstoši citām tās normām.
- 40 Ja ir taisnība, kā tas tika atgādināts šī sprieduma 32. punktā, ka Direktīvas par sliekšņa darījumiem galvenais mērķis ir aizsargāt patērētāju, jānorāda, ka gan vairāku šīs direktīvas tiesību normu redakcija, gan pati struktūra norāda uz to, ka minētā aizsardzība ir pakļauta attiecīgiem ierobežojumiem.
- 41 Tomēr, runājot tieši par atteikuma tiesību termiņa mērķi, minētās direktīvas piektajā apsvērumā ir noteikts, kā tas tika atgādināts šī sprieduma 33. punktā, ka minētais termiņš sniedz patērētājam “iespēju izvērtēt saistības, kas izriet no līguma”, kurš ir noslēgts sliekšņa darījuma ietvaros. Minētajā apsvērumā ietvertā atsauce uz jēdzienu “saistības, kas izriet no līguma” norāda, ka patērētājs var atcelt šādu līgumu tā darbības laikā.
- 42 Tāpat tiesību normā, kas nosaka atteikuma tiesību izmantošanu, proti, Direktīvas par sliekšņa darījumiem 5. panta 1. punkts, cita starpā noteikts, ka “patērētājam ir tiesības atteikties no darījuma saistībām”. Jēdziena “darījums” izmantošana šajā tiesību

normā nozīmē, kā to norādīja *Volksbank* tiesas sēdes laikā, ka atteikuma tiesības var tikt īstenotas, ja vien patērētājam šo tiesību īstenošanas brīdī ir kādas saistības, kas izriet no lauztā līguma. Šāda loģika izriet no viena no civiltiesību vispārīgajiem principiem, proti, ka līgums pamatā tiek pilnībā izpildīts tad, kad šī līguma puses ir izpildījušas savstarpējās saistības un līguma izpilde ir pabeigta.

43 Cita starpā, saskaņā ar šīs pašas direktīvas 5. panta 2. punktu, kurā ir noteiktas atteikuma tiesību izmantošanas sekas, paziņojuma par atteikumu rezultātā patērētājs tiek atbrīvots no “jebkādam saistībām, kas izriet no izbeigtā līguma”. Atsauce uz jēdzienu “saistības” minētajā tiesību normā norāda, ka šo seku esamība nozīmē, ka patērētājs ir izmantojis savas atteikuma tiesības saistībā ar līgumu, kurš bija spēkā, kaut gan pēc tam, kad līgums ir pilnībā izpildīts, saistības vairs nepastāv.

44 Turklāt attiecībā uz atteikuma juridiskajām sekām, īpaši attiecībā uz maksājumu par precēm vai pakalpojumu sniegšanu atmaksu un preču atdošanu, Direktīvas par sliekšņa darījumiem 7. pantā ir atsauce uz valsts tiesību aktiem.

45 No tā izriet, ka “attiecīgs pasākums” Direktīvas par sliekšņa darījumiem 4. panta trešās daļas izpratnē nozīmē pasākumu, kas nosaka, ka pilnīga pušu saistību izpilde, kas izriet no ilgtermiņa aizdevuma līguma, nozīmē atteikuma tiesību izbeigšanos.

46 Šādu interpretāciju neatspēko iepriekš minētie spriedumi lietā *Heininger* un lietā *Schulte*, kā arī 2005. gada 25. oktobra spriedums lietā *C-229/04 Crailsheimer Volksbank* (Krājums, I-9273. lpp.). No 16. un 18. punkta iepriekš minētajā spriedumā lietā *Heininger*, 26. punkta iepriekš minētajā spriedumā lietā *Schulte*, kā arī 24. punkta iepriekš minētajā spriedumā *Crailsheimer Volksbank* izriet, ka Direktīvas par

sliekšņa darījumiem interpretācija, kuru Tiesa ir sniegusi šajos spriedumos, attiecas uz aizdevuma līgumiem, kuri nav tikuši pilnībā izpildīti. Tomēr tā tas nav pamata lietas gadījumā.

47 Runājot tieši par iepriekš minēto spriedumu lietā *Heininger*, Tiesa tajā ir nospriedusi, ka Direktīva par sliekšņa darījumiem nepieļauj, ka valsts likumdevējs šīs direktīvas 5. pantā noteikto atteikuma tiesību izmantošanai paredz viena gada termiņu no līguma noslēgšanas dienas, ja patērētājs nav saņēmis minētās direktīvas 4. pantā paredzēto informāciju. Tomēr, kā to pamatoti norāda *Volksbank*, Vācijas valdība un Komisija, tā tas nav pamata lietas gadījumā. Šajā gadījumā valsts likumdevējs paredz viena mēneša termiņu no brīža, kad līgumslēdzējas puses ir pilnībā izpildījušas saistības, kas izriet no līguma.

48 Runājot par minēto viena mēneša termiņu, kas ir noteikts pamata lietā piemērojamos valsts tiesību aktos, jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas par sliekšņa darījumiem 8. pantu tā neliedz dalībvalstīm pieņemt vai saglabāt spēkā labvēlīgākus patērētāju aizsardzības noteikumus jomā, uz kuru tā attiecas.

49 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo uzdoto jautājumu jāatbild, ka Direktīva par sliekšņa darījumiem jāinterpretē tādējādi, ka valsts likumdevējs ir tiesīgs noteikt, ka šīs direktīvas 5. panta 1. punktā noteiktās atteikuma tiesības gadījumā, ja patērētājs ir saņēmis maldīgu informāciju par minēto tiesību izmantošanas noteikumiem, var tikt izmantotas, vēlākais, viena mēneša laikā pēc tam, kad līgumslēdzējas puses ir pilnībā izpildījušas saistības, kas izriet no ilgtermiņa aizdevuma līguma.

50 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 51 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Padomes 1985. gada 20. decembra Direktīva 85/577/EEK par patērētāja aizsardzību attiecībā uz līgumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām, jāinterpretē tādējādi, ka valsts likumdevējs ir tiesīgs noteikt, ka šīs direktīvas 5. panta 1. punktā noteiktās atteikuma tiesības gadījumā, ja patērētājs ir saņēmis maldīgu informāciju par minēto tiesību izmantošanas noteikumiem, var tikt izmantotas, vēlākais, viena mēneša laikā pēc tam, kad līgumslēdzēja puses ir pilnībā izpildījušas saistības, kas izriet no ilgtermiņa aizdevuma līguma.

[Paraksti]